

De kleine zingende engel

GREET KONINGS

Het was een warme zomermiddag. Hoog boven de bergen stond de zon. De huizen en de kerk van het dorpje, dat in het dal lag, leken te slapen. Op de berghellingen stond het koren te rijpen. Zo'n berghelling leek wel een lappendeken. Korenvelden, weilanden en geploegde akkers lagen naast elkaar. Het was een leuk gezicht. Zo nu en dan klingelde een koebel. Veel meer werd er niet gehoord. Maar opeens schrok het dorp wakker. De schooldeur ging open. Een heleboel jongens en meisjes kwamen naar buiten. Ze liepen vrolijk pratend en spelend naar huis. Meester Faber stond in de deur en keek hen na. Hij lachte tegen drie jongens, die op het schoolplein stonden. „Speel je nou mee of niet?” vroeg Ernst aan Toni. „Nee,” zei Toni. „Ik heb geen zin. Ik ben moe en ik voel me zo raar.” „Jij voelt altijd wat,” bromde Ernst. „Kom, Otto, we gaan beginnen.” Toni zei niets meer. Hij hees z'n schooltas op de rug en stapte het schoolplein af. Hij keek verdrietig. Waarom snauwde Ernst ook zo tegen hem? Toni liep het dorp uit en de bergweg op. Brr, wat was het warm! En wat was hij moe! Hij zou blij zijn als hij thuis was. Maar Toni was nog niet thuis: hij moest nog een heel eind klimmen want hij woonde op een boerderij. Die boerderij stond hoog in de bergen. Hij woonde daar met vader, moeder en een knecht. Er kwam iemand op een fiets naar beneden. Toni ging vlug opzij. De fiets vloog langs hem heen. „Die gaat hard,” mompelde Toni. Hij keek de fietser na. Toen ging hij stapje voor stapje weer verder. Op het schoolplein waren Ernst en Otto vrolijk aan het voetballen. Ze dachten niet meer aan Toni. Ze schreeuwden, lachten en traptten maar. Meester Faber keek eens door het raam. Hij schudde z'n hoofd en bromde: „Die jongens toch. Ze voelen geen warmte. Kijk die hoofden nou eens. Het lijken wel rode kolen.” De meester nam z'n tas en ging naar buiten. „Houd hem, meester!” riep Otto. De bal rolde juist voor de voeten van de meester. Meester gaf er een fikse trap tegen. Sjonge, wat ging die bal hoog! „Hij kust de zon!” schreeuwde Ernst. „Kom,” zei de meester. „Het is tijd om naar huis te gaan.” En gezellig pratend stapten ze met z'n drieën door de straat. „Is Toni er nog niet?” vroeg Ernst de volgende morgen aan Otto. Otto schudde z'n hoofd. De jongens stonden voor het schoolplein en keken de weg af. Toni kwam niet. De meester deed de schooldeur open en de kinderen gingen naar binnen. De hele dag bleef Toni's plaatsje leeg. Ook de volgende morgen kwam Toni niet. Wel kwam die dag Toni's vader op school. De meester zag hem het plein opkomen en ging naar de gang. De meester en Toni's vader spraken lang met elkaar. Toen de meester weer binnenkwam, stond zijn gezicht heel ernstig. „Toni is erg ziek,” zei de meester. „Hij moet naar het ziekenhuis.” Ernst en Otto schrokken. Ernst kreeg een kleur. Hij schaamde zich. Hij had Toni immers uitgelachen en gezegd: „Jij voelt altijd wat.” Die dag hadden Ernst en Otto geen zin in voetballen.

Een paar dagen later zei de meester: „Toni heeft kinderverlamming. Hij zal in lange tijd niet op school kunnen komen.”

Alle kinderen hadden medelijden met de zieke Toni. Ze wilden iets voor hem doen. Ze schreven hem brieven. Ze stuurden fruit, boeken en snoepjes naar het ziekenhuis. Vaak ging de meester naar Toni's huis om te vragen, hoe het met de zieke was.

Vlak voor de grote vakantie vertelde de meester, dat Toni gauw thuis zou komen. Maar dat hij nooit meer goed zou kunnen lopen. Z'n linkerbeen was verlamd.

Ernst en Otto keken elkaar aan. Ze zeiden niets, maar ze begrepen elkaar wel. Toni zou nooit meer kunnen voetballen. Dat was heel erg.

Begin augustus kwam Toni thuis. Een paar dagen later gingen Otto en Ernst hem bezoeken. Toni lag voor het raam. Hij zag zijn vriendjes aankomen en zwaaide tegen hen.

Het werd een heerlijke middag. Ernst en Otto vertelden alles van de school en de meester.

„De meester is al hier geweest,” zei Toni. „Kijk eens, wat ik van hem heb gekregen!”

„Wat een mooi mes!” riep Ernst.

„Dat is een mes om hout te snijden,” zei Otto. „Mijn vader heeft ook zo'n mes.”

Toni knikte. Hij wees naar een kastje.

„Die beestjes en dat vrouwtje heb ik gesneden,” zei hij trots. Ernst en Otto konden het haast niet geloven. Het was ook zulk mooi werk.

„Waar heb je dat geleerd?” vroeg Ernst.

„In 't ziekenhuis, antwoordde Toni. „De dokter zei dat ik het erg goed kon, en dat ik maar les moest gaan nemen.”

„Wil je graag houtsnijder worden?” vroeg Otto.

„Ja,” zei Toni, zacht. „Ik kan toch geen boer worden, omdat ik niet goed . . .”

Toni maakte de zin niet af. Ernst en Otto zaten hem stil aan te kijken. Ze hadden zo'n medelijden met hun vriendje.

Na het avondeten gingen de jongens weer naar huis. Ze beloofden gauw terug te komen. En ze hielden woord. Een paar keer per week kwamen Otto en Ernst bij Toni spelen. Op een middag lag Toni niet voor het raam. Otto en Ernst schrokken toen ze hem niet zagen. Zou hij weer ziek zijn? Vlug liepen ze naar binnen en wat zagen ze? Toni stond. Hij stond bij de tafel en lachte om de verbaasde gezichten van zijn vrienden.

„Ik heb een beugel,” zei Toni. „Nu moet ik weer leren lopen.”

Ernst en Otto keken naar zijn linkerbeen. Er zat een raar ding van ijzer omheen. Maar wat hinderde dat? Toni zou weer kunnen lopen. Hij zou weer naar school kunnen gaan. En misschien wel weer kunnen voetballen.

„Kom op, Toni!” riep Ernst. „Otto en ik leren jou lopen!”

De jongens gaven Toni een arm en heel langzaam stapte Toni door de kamer. Het ging steeds beter. Toen Ernst en Otto naar huis gingen stond Toni voor het raam en zwaaide hen na.

Toni oefende goed. Na een poosje kon hij alleen lopen. En toen de vakantie voorbij was bracht vader hem achterop de fiets naar school.

De kinderen op het schoolplein juichten toen ze Toni zagen. Ook de meester was erg blij. Toni zat weer op z'n oude plaatsje en deed goed zijn best. Iedere morgen werd hij gebracht en iedere avond gehaald.

Het najaar kwam met storm en regen. Het deerde Toni niet. Warm ingepakt bracht vader hem naar beneden.

Het werd kouder en kouder. De winter kwam. Over enkele weken zou het Kerstfeest zijn. Alle kinderen verlangden naar dit feest. Dan mochten ze in de kerk zingen. En dan vertelde de meester van het Kindje in de kribbe. Ze moesten nu elke dag kerstversjes zingen.

Op een middag zei de meester: „Toni, ik heb een erg mooi versje. Dat mag jij in de kerk zingen. Volgende week zal ik het je leren.”

Toni's ogen straalden. Hij zong zo graag.

Van dat zingen zou echter niet veel komen. Want een paar dagen later begon het te sneeuwen. Dat was jammer. Nu kon Toni niet naar school. En nu kon hij ook het versje niet leren. Misschien ligt er volgende week niet zo veel sneeuw meer, dacht Toni.

Maar een week later lag er nog meer sneeuw. Toni moest thuis blijven. Daarom vroeg de meester of Ernst het versje wilde zingen. Natuurlijk wilde Ernst dat.

„Morgen, na schooltijd gaan we beginnen,” zei de meester.

Opgewonden kwam Ernst die middag thuis. Hij vertelde moeder, wat meester gevraagd had. Moeder zei niet veel.

„Wilde Toni dat versje graag zingen, Ernst?”

„Ik geloof het wel, moeder.”

Ernst was opeens niet zo blij meer. Moeder keek ook zo ernstig.

„Ik heb een plannetje,” zei moeder. „Wil je het horen?”

Ernst knikte.

„Je blijft morgen in school om het versje te leren. Als je het kent, moet je het Toni weer leren. Vader zal je 's zaterdags wel naar boven brengen. Hoe vind je dat?”

Ernst zei niets. Hij keek strak voor zich uit.

„Van wie zing je met Kerstmis, Ernst?”

„Van het Kindje Jezus, moeder.”

„Juist. Het Kindje Jezus woonde in de hemel. Het zag, dat de mensen ongelukkig waren. Toen kwam Het naar de aarde om de mensen te helpen. Om hen weer gelukkig te maken. Het Kindje Jezus heeft ons gezegd, dat we voor elkaar iets over moeten hebben.”

Ernst keek boos naar de vloer. Moeder zag het wel.

„Toni kan niet lopen, springen en voetballen zoals jij. Hij moet zoveel missen. Denk er maar eens over na, Ernst.”

En dat deed Ernst. De volgende morgen zei hij tegen moeder: „Toni mag het versje zingen.”

Moeder lachte en gaf hem een zoen. „Je bent een flinke jongen,” zei ze. „Vanmiddag kom ik je uit school halen.”

„Ik ben laat, moeder. Want ik moet zingen.”

„Dat is waar ook,” zei moeder.

Toen de school uitging, stond moeder toch op het plein. Ze wilde de meester spreken. Ze vertelde hem alles.

„Ik heb geen tijd om Toni het versje te leren,” zei de meester. „Ik ga een keer per week naar hem toe. Toni mag niet achterblijven. Verder geef ik hem ook nog les in houtsnijden. Maar ik ben erg blij, dat Ernst het hem leren wil.”

„Ernst mag niet weten, dat ik het U verteld heb,” zei moeder. „Hij wil U verrassen.”

De meester lachte.

Al gauw kende Ernst het versje. Hij vond het ook zo mooi. Het was een wiegeliedje. Het begon zo:

De engelen zongen het Kindje in slaap.

Suja . . . suja!

Die zaterdagmiddag ging Ernst met vader naar boven.

Toni was blij, toen hij zijn vriendje zag. Maar nog blijer was hij, toen hij hoorde, wat Ernst kwam doen.

Ernst had de woorden van het versje op een blaadje papier geschreven. Hij zong de eerste regels voor en Toni zong ze dadelijk na. Het ging prachtig. Zo nu en dan moesten de zangers even rusten. Dan vertelde Ernst van school. Tegen donker gingen vader en Ernst naar huis.

Een week later kwamen ze terug. Toni zat al naar hen uit te kijken.

Toni kende het versje helemaal. Ze zongen het nog een paar keer samen.

„Het klinkt goed,” zei de vader van Ernst. Toni keek erg blij. Hij ging naar de kast en haalde er iets uit.

„Kijk eens. Ernst,” zei Toni.

„O, wat mooi!” riep Ernst. „Een engeltje, dat zingt. Heb jij dat gesneden?”

„Ja,” antwoordde Toni. „Maar de meester heeft me geholpen.”

Toni streek voorzichtig over de tere vleugeltjes. Toen zette hij het engeltje weer in de kast.

„Zeg, Toni,” zei Ernst. „Wat zal de meester raar kijken als hij jou inplaats van mij hoort zingen. Ik mocht van moeder niets tegen de meester zeggen.”

Toni's ogen begonnen ondeugend te schitteren. Hij lachte maar zei niets, Toni had het versje één keer voor de meester gezongen. Maar dat mocht hij niet aan Ernst vertellen. En hij mocht ook niet vertellen, dat de meester gezegd had:

„Als ik Ernst een teken geef om te beginnen, dan ga jij zingen.”

Toni had beloofd te zwingen. En Toni hield woord.

„Kom, Ernst, zei vader. „Trek je jas maar aan. We moeten naar huis. Volgende week komt Toni dus naar ons. Dan gaan we allemaal naar het Kerstfeest. Fijn hè, Toni?”

„Nou en of,” lachte Toni.

„We mogen samen in het grote bed slapen,” zei Ernst. „Dat bed is net een koets.”

„Een koets zonder paarden,” zei Toni.

Toni verlangde erg naar het Kerstfeest. Hij telde de dagen. O, wat duurde die week lang! Maar eindelijk werd het dan toch zaterdag. 's Middags kwam een slee van de berg. En op die slee zat Toni. Moeder had hem goed ingepakt. Alleen het puntje van zijn neus was nog te zien. Vader duwde de slee voorzichtig voort. Met een blij gezicht stapte Toni de kerk binnen. Het orgel speelde. De kerstboom straalde. Toni voelde zich zo gelukkig. Ernst en Otto waren er al. Ze hadden een plaatsje voor hem opengehouden. Toni zat vooraan, vlakbij de kerstboom. De meester zag hem zitten en kwam naar hem toe. Hij praatte even met Toni.

De kerkdeuren gingen dicht en het werd stil in de kerk.

Eerst werd er gezongen en gebeden. Daarna vertelde de meester het Kerstverhaal. Toen het verhaal uit was, moesten de kinderen gaan staan. Mooi en zuiver klonken de oude kerstliederen door de kerk.

Ernst en Toni, die vooraan stonden, keken onafgebroken naar de meester.

Daar gaf de meester Ernst het afgesproken teken. Toni zag het en zette in. Met heldere stem zong hij: De engelen zingen het Kindje in slaap. En dan zachter: Suja . . . suja!

Toni zong prachtig. Toen het lied uit was knikte de meester even tegen Toni en Ernst. Het was een fijn Kerstfeest.

Na afloop ging Toni's vader dadelijk naar huis. Vader en Ernst zouden Toni morgen weer naar boven brengen. Blij liepen de jongens de kerk uit. Meester stond bij de deur.

„Je hebt mooi gezongen, m'n jongen,” zei de meester. Toen keek de meester Ernst aan. „Ik weet alles, Ernst. Je bent een echte vriend van Toni. Maar je bent ook mijn vriend. Geef me een hand.”

Meer zei de meester niet. Maar Ernst voelde zich erg blij van binnen.

Toni ging op het sleetje zitten. En Ernst duwde het naar huis. Toen ze thuis kwamen moesten ze dadelijk naar bed.

„Kom, Toni, naar de koets,” lachte Ernst.

„Ik kom je straks nog toedekken,” zei moeder. Ernst deed een deur open en knipte het licht aan.

„Daar is de koets,” zei Ernst. „Stap maar in.” Toni lachte. Hij keek de kamer eens rond. Toen stak hij de hand in z'n zak en haalde er iets uit.

„Dat is voor jou, Ernst,” zei Toni zacht. Ernst hield een klein pakje in zijn hand. Hij maakte het open en toen . . . „Is dat voor mij, Toni?” vroeg Ernst. „Dank je wel, Toni.”

Overgelukkig keek Ernst naar de kleine zingende engel, die Toni had gesneden. Hij wist hoeveel Toni van dit engeltje hield. Toch gaf hij het aan hem. Maar nu wist Ernst ook, dat Toni een echte vriend van hem was. Voorzichtig zette Ernst het engeltje op een kastje. Toen kleedden de jongens zich vlug uit en kropen in de koets. Even later kwam moeder hen toedekken.

„Kijk daar eens, moeder,” zei Ernst. „Dat engeltje heb ik van Toni gekregen. Hij heeft het zelf gesneden. Het zingt, moeder. Het zingt het versje van Toni. Kijk maar naar het mondje.”

Moeder knikte. Ze vond het erg mooi. De jongens werden lekker warm ingestopt. Nog even praatten ze. Toen vielen hun ogen dicht.

Op het kastje stond het engeltje van Toni en zong een wiegelied voor het Kindje in de kribbe. Hoor maar.

De stal van Meerheuvel

YGE FOPPEMA

Ik gá niet,” zei Gina boos.

„Jennechien!” zei moeder verdrietig.

„En ik héét geen Jennechien!” riep het meisje.

„Denk aan vader,” zei moeder haastig en keek bezorgd naar het plafond, alsof ze erdoorheen zou kunnen kijken.

Toen liep Gina hard weg en sloeg de deur achter zich dicht. Dat had ze nu juist niet moeten doen, want vader . . . maar waarom zei moeder dat dan ook allemaal! Alleen om haar te plagen. Iedereen deed alles om haar te plagen.

Binnen vroegen de kleintjes, Jobje van drie en Rietje van zes: „Waarom is Jenneke boos, moeder?”

En moeder zei: „Ze is niet boos, alleen maar een beetje verdrietig omdat vader ziek is.”

„Ik ook verdrietig!” riep Jobje. Hij trok een boos gezicht en draafde naar de kamerdeur, met de bedoeling er eens flink hard mee te slaan. Moeder ving hem op en zei: „Zal ik jullie een kerstverhaaltje voorlezen?”

„Hè ja!” riepen ze.

Gina hoorde dat het stil werd in de kamer. Het liefst was ze naar boven gelopen, naar haar kamertje - maar het was niet eens haar kamertje, want Rietje sliep er ook -, maar dan moest ze langs de deur van de grote slaapkamer, en misschien werd vader dan wel wakker; die werd wakker van niets.

Ze ging onder aan de trap zitten. Nu het helemaal stil was, hoorde ze moeders stem in de kamer.